

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Turgut Uyar

“yitiksiz”

(kitaplarına girmemiş şiirleri)

Hazırlayan: Mehmet Can Doğan

“YİTİKSİZ”

(Kitaplarına Girmemiş Şiirleri)

Turgut Uyar (1927-1985) Ankara’da doğdu. İstanbul’daki ilköğreniminden sonra, Konya Askeri Okulu, Bursa Işıklar Askeri Lisesi ve Askeri Memurlar Okulu’nu bitirip Posof, Terme ve Ankara’da personel subayı olarak görev yaptı. 1958’de askerlikten ayrılarak Türkiye Selüloz ve Kağıt Sanayii’nin Ankara şubesinde çalışmaya başladı. Emekliliğinden sonra İstanbul’a yerleşti.

İkinci Yeni’nin, Edip Cansever ve Cemal Süreya ile birlikte öncü şairlerinden olan Turgut Uyar, hece ölçüsüyle yazdığı ve toplumsal konuları işleyen ilk iki kitabından (*Arz-ı Hal*, 1959; *Türkiyem*, 1952) sonra, *Dünyanın En Güzel Arabistanı*’yla (1959) bireyin iç dünyası, yalnızlığı ve açmazını eksen tutan bir yaklaşımla, dilde ve duyarlılıkta yeni imkânları zorlayan bir şiirin peşinde oldu. *Tütünler Islak* (1962) ve *Her Pazartesi*’de (1968) koruduğu bu çizgiyi, *Divan*’la (1970) geleneksel şiirin kalıplarına, *Toplandılar* (1974) ve *Kayayı Delen İncir*’le (1982) söz konusu dönemde yaşanan sınıfsal mücadelenin yansımalarına açtı. Abdülhak Hamit Tarhan ve Yahya Kemal Beyatlı’dan Oktay Rifat ve Metin Eloğlu’na, tek şiirden yola çıkarak bir dizi şairi incelediği *Bir Şiirden* (1983) adlı bir de inceleme kitabı bulunan Turgut Uyar’ın, *Tütünler Islak* ile 1963 Yeditepe Şiir Armağanı; *Kayayı Delen İncir* ile 1982 Behçet Necatigil Şiir Ödülü ve *Büyük Saat* (1994) ile Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü vardır.

Mehmet Can Doğan (1969, Aksaray). Gazi Üniversitesi G.E.F. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nü bitirdi. “1920-1940 Yılları Arası Şiir Tartışmaları” adlı teziyle Ankara Üniversitesi S.B.E. Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı’nda yüksek lisansını tamamladı. Gazi Üniversitesi S.B.E. Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı’nda “Cemal Süreya’nın Şiiri (Yapı, Tema ve Anlatım)” adlı teziyle doktor unvanını aldı. Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde öğretim üyesi olarak çalışıyor.

Şiir ve yazılarının da yayımlandığı *Mim*, *A’raf*, *Son Duvar*, *Sonsuzluk ve Bir Gün* dergilerini, kuruluşlarında da yer alarak yöneten Doğan, “Beş Şair Beş Poetika” adlı çalışmasıyla 1993 Milliyet Edebiyat Ödülü’nü aldı. Şiir kitaplarının yanı sıra araştırma, inceleme ve eleştirileriyle de tanınıyor.

*Turgut Uyar'ın
YKY'deki kitapları:*

Büyük Saat - Bütün Őirleri (2002)
G ge Bakma Durağı - SeÇme Őirler (2008)
Korkulu Ustalık - Yazı ve Söyleşiler (2009)
"Yitiksiz" (Kitaplarına Girmemiş Őirleri) (2010)

Turgut Uyar

“Yitiksiz”

(Kitaplarına Girmemiş Şiirleri)

Hazırlayan:

Mehmet Can Doğan

Yapı Kredi Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Yapı Kredi Yayınları - 3122
Şiir - 277

“Yitiksiz” (Kitaplarına Girmemiş Şiirleri) / Turgut Uyar
Hazırlayan: Mehmet Can Doğan

Kitap editörü: Murat Yalçın

Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Mas Matbaacılık A.Ş.
Hamidiye Mah. Soğuksu Cad. No: 3 Kağıthane-İstanbul
Telefon: (0 212) 294 10 00 e-posta: info@masmat.com.tr
Sertifika No: 12055

1. baskı: İstanbul, Haziran 2010
ISBN 978-975-08-1791-5

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2010
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Caddesi No. 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

İçindekiler

- 7 • *Sunuş*
- 17 • Sevdığım
- 18 • Ayrılıklarda Odam
- 19 • Dolu Dizgin Geldin Oy..
- 20 • Kulakların Çınliyordur
- 21 • Ölüme Dair Konuşmalar
- 23 • Kitabe-i Seng-i Mezar
- 25 • Bu Şiir
- 27 • Dursun Oğlu Rezzak
- 29 • Yazısız Hikâye
- 31 • Arapkirlinin Mektubu
- 33 • Bir Ölü Dile Geldi
- 35 • Rüzgâr-II
- 38 • North Star Destanından
- 40 • Şöylece
- 42 • Kendime Dair
- 44 • Elbette Güzel Günlerimiz Olacak
- 46 • Kantar Köprünün Yalnızlığı
- 47 • Bahar İçin Dediğim
- 48 • Şarkı-I
- 49 • Bir Yer Var ki...
- 50 • Tiryakisiyim
- 51 • Bir Ateş Yakıp Bir Dağ Başına...
- 53 • Nutuk
- 55 • Aşk İçin Sekiz Mısra
- 56 • Ya Bizim Ya Tanrının
- 57 • Deneme
- 58 • Sevmek Herkesin
- 59 • Gecede Irmak
- 60 • Deniz Kenarında
- 61 • Dar Vakitlerde Seviştik
- 63 • Ben Başka Türlü Şiir de Yazmasını da Bilirim
- 64 • Atatürk'ün
- 66 • Yitiksiz

- 68 • Erkenci Ağıt
- 69 • Cılız Irmaklar
- 70 • Tel Cambazının Telden
Düşerken Söylediği Şiirdir
- 72 • Tel Cambazının Rüzgârsız
Aşklara Vardığını Anlatır
Şiirdir
- 74 • Senfoni
- 75 • İnadına Başıboş Aşk
- 77 • İstanbullu Şiir
- 81 • Eski Akşamlara Dönüş
- 83 • Doğuca Kısaltmalar
- 85 • Ne Söylenmişse Sevmek...

- 86 • İskambil Sayfaları Demeci
- 89 • Gecikmemiş
- 90 • Meytup 1960?
- 92 • Meytuptur 1961
- 94 • Kedilerden
- 95 • Birden Düşüverince
- 97 • Başlangıç Olarak
- 102 • Kimbilir, Belki de
- 104 • Baharda
- 105 • Çocuklar Uzundurlar
- 106 • Bir Yaş Günü İçin Laz Havası
- 108 • Bir Avcının Son Günü

Sunuş

Muhtemelen “Yitiksiz”

Turgut Uyar'ın *Dünyanın En Güzel Arabistanı*'na (1959) gelen süreçte yayımladığı ama kitaplarına almadığı şiirler, ne aşağıda anacaklarımdan ne de *Yitiksiz*'de topladıklarımdan ibarettir. Bu dönemde yayımladığı ama sağlığında yayımlanan toplu şiirleri *Büyük Saat*'e de almadığı şiirlerinin bazıları, kitabın YKY tarafından yayımlanan baskılarına eklenmiştir. Burada, kitaplarına girmeyen yayımlanmış şiirlerin tamamı üzerinden bir yorum geliştirmedğim için, hangi kitaplar arasında hangi ve kaç şiirin, niçin dışarıda bırakıldığına ilişkin yorumlardan özellikle kaçınıyorum. Yukarıda belirttiğim durumdan doğan çekinceye rağmen, betimleyici bir bilgi olarak *Türkiyem* ile *Dünyanın En Güzel Arabistanı*'na gelen süreçteki şiirlerin çoğunun *Kaynak* ve *Varlık* dergileri ile Yaşar Nabi Nayır tarafından 1950'li yıllarda yayımlanan *Yeni Şiirler* adlı şiir yıllıklarında yayımlandığını belirtme gereği duyuyorum. Uyar, *Yedigün* dergisindeki ilk birkaç şiirinden sonra *Hisar*, *Küçük Dergi*, *Yenilik*, *Şairler Yaprığı*, *Esin* ve *Pazar Postası*'nda yayımladığı şiirle-

rinin bazılarını da kitaplarına almamıştır. Şiirlerin çıktığı dergilere bakılırsa *Varlık* dışındakilerin gençler tarafından çıkarıldığı ve *Varlık*'ın kunt yapısından uzak olduğu hemen fark edilir.

Turgut Uyar'ın kitaplarının dışında tuttuğu ilk şiirlerinde dizeye, geleneksel dize öbeklenişine ve ahenk anlayışına bağlı kaldığı rahatlıkla anlaşılr. Hece ölçüsüne bağlı kalarak yazdığı ilk şiirlerinde (6+5 duraklı "Sevdiğim" ve "Dolu Dizgin Geldin Oy" gibi) ölçüye titizlikle uyduğu, halk şiiri havasının temada ve dize öbeklenişinde olduğu kadar ölçü, kafiye ve rediflerle belirginleşen sesini gözettiği fark edilir. 7+7 duraklı hece ölçüsü ile yazılan "Ayrıllıklarda Odam"; gurbet, yalnızlık, aşk ve özlem temalarıyla Faruk Nafiz Çamlıbel'in "Sen Nerdesin" adlı şiirine bağlanırken özgün bağdaştırmalarla sağlanmış hayal arayışlarıyla da aynı şiirin ufkunu gözetir sanki. Anılan şiirlerin Nihad Sami Banarlı tarafından yönetilen *Yedigün* dergisinin genç ve heveslilere ayrılan sütunlarında çıkması (1947), onları geleneksel şiir beğenisine eklemiştir.

Dörtlüklerden kurulu "Ölüme Dair Konuşmalar"da, Cahit Sıtkı Tarancı'nın hassasiyeti hissedilir; bununla birlikte, ölümden çok dirime dönüktür şiir. "Kitabe-i Seng-i Mezar", bedbinliğiyle ölüme dönüktür. Şiirin adı, Orhan Veli Kanık'ın şiirini hatırlatsa da, duyuş yönünden şu son iki dize hariç Orhan Veli'den herhangi bir iz yoktur:

*Fakat hiçbir şeye yanmıyorum, beni buraya,
Dostlarımın gömdüğüne yandığım kadar...*

Hayatın içinden fıskıran şiirler de vardır; küpelerle hatırlanan/hatırlatılan "Kulakların Çınliyordur" gibi, dize öbeklenişiyile geleneksel kalıp içinde gö-

r nmesine rağmen imgeleriyle yaşanmışlıktan kaynaklandığı sezilen “Sevmek Herkesin...” gibi.

Yoksul, perişan ve ezilmiş insan görüntüleriyle hayatı taşıyan; gençliğin verdiği duyguyla bu görüntülerin ağırlığını uçarı bir sevdada hafifletmeye  alışan “Bu şiir”, şehirlidir. “Bir kış kömür ocaklarında, / Bir kış inşaatlarda amele. / Bahar geldi miydi kapkara sabanının başında” bir emekçi olarak sunulan toprakla barışık “Dursun Oğlu Rezzak”ın mek nı ise köyüdür. İster şehirde ister k y de olsun emekçi ve ezilmiş insanlar hep mazlum ve masumdur. “Arapkirlinin Mektubu”nda, geçim derdi yüzünden gurbete çıkmış “Molla”nın memleket özlemi, babasına yazdğı mektuptan okunur. “Dursun Oğlu Rezzak” ile “Arapkirlinin Mektubu”, dize  beklenişi yönünden diğer şiirlerden ayrılır. Turgut Uyar, her ne kadar kafiye ve redifle sesi gözetmeyi sürdürse de, anlamı mevcut dize  beklenişinin dışına başarılı bir şekilde taşırmaya başlar.

“North Star Destanından” başlığı altındaki iki şiirin dönemsel bir önemi vardır. “Bura Kore’dir aklında tut; / Yarın bir kanlı sabah kucaklar-sa bizi.” dizelerinin de haber verdiği üzere şiir, 25 Haziran 1950’de Kuzey Kore’nin Güney Kore’ye saldırması üzerine başlayan ve Türkiye’nin 17 Ekim 1950’de Kore’ye asker göndermesine de yol açan Kore Savaşı  zerine yazılmıştır.

“Yazısız Hikâye”de, gençlikte yaşanan karşılıksız aşkın hüznü ve kırınlığı okunur. “Rüzgâr-II” adlı şiir, gençliğin heyecanıyla dağılmıştır. şiirde, rüzgâr aracılığıyla mek nın ve insanın farklı durumlarda yakalanma-yı çalışıldığı hissedilir. “şöylece”de, İstanbul’un bazı semtleri, sevdalar münasebetiyle şiire mek n olur. “Elbette Güzel Günlerimiz Olacak”, “El  g z-l m” seslenişi ile küçük mutluluklarla yetinmeyi becerebilen birinin gelece-

ğe duyduğu inancı yansıtır. “Tiryakisiyim” de hayatın değerini kadınlarla kavrayan öznenin şiiridir sanki. “Bir Ateş Yakıp Bir Dağ Başına...” ile “Ya Bizim Ya Tanrının”da, “kardeşlik” düşüncesi öne çıkarılır.

Çalışma ile serbestlik arasındaki gerilimi; köyün sakin, köylülerin mutlu ve huzurlu olduğu ön kabulü ile kırdan yana bir tercihi öne çıkararak aşmaya çalışan bir öznenin yansıtıldığı “Kendime Dair”, şu dizeleriyle şairin 1951 yazındaki gerçeğine ilişkin bilgiler de sunar:

*İnan o zaman ölüm, hiç aklıma gelmeyecek Lütfücüğüm,
Serseriliğe, insanlara, toprağa meylim var.
Amma gel gör ki bir masa başındayım akşama kadar
Halbuki böyle perişan ve serazat yaşamak istiyor gönlüm...*

“Bir şey yürüyor tıpır tıpır maceramızda / / Ah, demek istediklerimi anlayınız...” dizeleriyle “Şarkı”; “Sular, evet / Bulutlar, hay hay / Yıldızlar, amenna / Bilmem, anlatabildim mi, baylar / Var olmam sebebiledir susuzluğum.” dizeleriyle “Bir Yer Var ki”, “Hiç kimsenin haberi yoktu, görseniz / Irmak, sazlardan, düzlerden / Irmak karanlıklar içinden geliyordu.” dizeleriyle “Gecede Irmak” Turgut Uyar’ın *Türkiyem* (Şubat 1952) kitabındaki duyuş ve görüşten uzaklaşmaya başladığını bildirir.

“Deniz Kenarında”, sağlam bir şiir olduğu kadar Turgut Uyar’ın sesini de taşıyan bir şiirdir. “Ben Başka Türölü Şiir de Yazmasını da Bilirim”, gerçeküstüne yönelme çabasının ürünüdür; yine de son biriminde Uyar’ın 1950’lerin ilk yıllarındaki hassasiyetini yansıtır.

“Yitiksiz”, temasıyla olduğu kadar temayı belirginleştiren duyuş ve görüşle de, bunları yansıtan sesi ve havasıyla da Turgut Uyar’ın “İkinci Yeni”

diye adlandırılacak olan şiire 1954 Haziran'ında geçtiğini bildirir. Bundan önceki şiirlerde, ne istediğini bilen, kimi zaman istediği şeye yaklaşımdan memnuniyet duyan, sakin ve huzurlu yerler olduğu kabulüyle konuşan şiirsel özne, bu şiirde ne aradığını bilemeyecek bir hâlde bunalıma geçer, yalnızlığı içselleştirir, sakin ve huzurlu yerlerin serinliğinden uzaklaşır.

“Cılız Irmaklar”da özne, şehirde birilerine bakar ve “Sizi bu şehirde vuracaklar / Göğsünüzde beş derin bıçak yarası” diyerek şehri bir sıkıştırma alanı olarak öne çıkarır; burada “herkes bu kadar başkası”dır. “Tel Cambazının Telden Düşerken Söylediği Şiirdir”, herkesi başkalaştıran şehre karşı bir çıkış arayışı olarak okunabilir. “Tel Cambazının Rüzgârsız Aşklara Vardığını Anlatır Şiirdir” ile “Senfoni” her şeye rağmen şehirde aşkın sıcaklığı hissettirir.

“İnadına Başboş Aşk”ta söylendiği gibi şehir yalnızlığı büyüten bir yerdir; ama orada sevgiler, aşklar da içten içe büyür ve açılacak birini arar:

*Ben bu şehre nerden geldim
Bir avuç gökyüzü için başım havalarda
Dedim ki yalnızlığım inadına büyüsün*

“Eski Akşamlara Dönüş”, aranan kişinin bulunduğu duygusunu uyandırır. Şiirin adı, içinde olan sükunet ve huzurun “eski akşamlar”da kaldığını dramatik bir biçimde yansıtır. Turgut Uyar, insana olan inancını sevgi ve aşkta tutmuş ya da bunlara bağlamış, gizlemiş gibidir. Nisan 1958’de “İkinci Yeni”nin mevzii durumundaki *Pazar Postası*’nda yayımlanan “Ne Söylenmişse Sevmek...” adlı sonesi, sevginin yapıcı gücüne duyulan inancın dışavurumu olarak değerlendirilebilir.

“İstanbul Şiir”de şehir, dışavurumcu değil, izlenimci bir algıyla yansıtılır. Özne, İstanbul’u tarihiyle ve tarihten uzandığı duygusu veren insanlarıyla farklı semtlerde, farklı durumlarda yansıtır.

Mustafa Kemal Atatürk merkezli şiirlerin ilki olan “Nutuk”ta, Atatürk’e minnet duygusu, gençler gözetilerek dışa vurulur. “Atatürk’ün” adlı şiirde, Türkiye’nin kuruluş süreci ve sonrası Atatürk’e bağlı kalınarak yorumlanır. “Ottan kuştan buluttan / Ne varsa memlekette / Atatürk’ün” dizeleleri, Türkiye’nin her şeyini Atatürk’le açıklama gayretini bildirir. Her iki şiirin de dergilerin Kasım aylarında çıkan sayılarında yayımlandığı düşünülrse bunların çıkışını yönlendiren etkenin şiiriyet olmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Turgut Uyar, *Dünyanın En Güzel Arabistanı*’ndan sonra yayımlanan bazı şiirlerini de dergilerde bırakmayı tercih etmiştir. *Dost* dergisinde yayımlanan “İskambil Tayfaları Demeci” ile “Gecikmemiş”, biçimsel arayış değil ama biçim denemesi olarak belirginleşir; “Meytup 1960?” ile “Meytuptur 1961”, biçim denemesi olduğu kadar çocuk dilinin kullanılmış olmasıyla da farklıdır; kesik kesik söylenişiyile “Kedilerden”, Uyar’ın her zaman *sesli olan şiirinin* uzağına düşer.

Şubat 1969’da Cemal Süreya’nın *Papirüs*’ünde; “Başlangıç Olarak”, “Gezginciye Ağıt Olarak” ve “Vesika I” başlığı ile yayımlanan tek şiir, uzun bir şiirin parçası olduğu duygusunu uyandırır.

Yukarıda belirtilenlerin dışındaki “Kimbilir, Belki de”, “Baharda”, “Çocuklar Uzundurlar”, “Bir Yaş Günü İçin Laz Havası” ve “Bir Avcının Son Günü” adlı şiirler, 1975-1976 yıllarında *Soyut* dergisinde yayımlanmıştır. Bunların her biri, Turgut Uyar’ın “ustalığını”, edasını, havasını taşımasına rağmen kitaplarına girememiştir.

Yazının başında da belirtildiği gibi Turgut Uyar'ın kitaplarına da, bütün şiirlerini içeren *Büyük Saat*'e de almadığı şiirlerinden bazıları, kitabın YKY baskısına eklenmişti. *Yitiksiz* adını verdiğimiz bu toplamla "bütün şiirleri" *yitiksiz* hâle getirme niyetindeyiz; her şeye rağmen *muhtemelen* diyerek.

Yitiksiz, modern Türk şiirinin "efendimiz acemilik" diyen usta şairi Turgut Uyar'ın ilk ürünleri, kült kitabı *Dünyanın En Güzel Arabistanı*'na gelirken yayımladığı ve kitabına almadığı bazı şiirleri ile son döneminde yazdıklarını bir arada görme fırsatı sağlıyor. Bu toplamı büyük bir zevkle araştırdığımı, izlediğimi ve okuyarak değerlendirdiğimi saklayamam.

Son olarak, şiirlerin yayımlandığı yerlerdeki imla özelliğine bağlı kıldığını; dizgi hatası olduğunu düşündüğüm bazı sözcüklerin bile, gerekli açıklama "*" işaretiyle düşülerek, korunduğunu belirtme gereği duyuyorum.

M.C.D.

Ankara, 2010

“Yitiksiz”
(Kitaplarına Girmemiş Şiirleri)

Sevdiğim

Sana geldim, umut türkü dilimde,
Köpük köpük, arzu arzu sevdiğim.
Sana geldim, yolun teri alnımda,
İnci inci, dizi dizi sevdiğim.

Zaman zaman, hal hal* okundu merak,
Elif elif, tel tel dokundu merak.
Hasret nasıl çizdi alnımı bir bak,
Satır satır, yazı yazı sevdiğim.

Yayla yayla, yol yol düştüm kapına,
Umut umut, kul kul düştüm kapına.
Gel, dökül ömrümün sırsız kabına,
Damla damla, sızı sızı sevdiğim.

(Yedigün, S. 747, 29 Haziran 1947, s. 9)

* Sözcükler “hâl hâl” olabilir. (MCD)

Ayrılıklarda Odam

Yezdan Şener'e

Ağır ağır geçmede perdelerin üstünden,
Bir hac kervanı gibi, büyük yorgun bulutlar.
Sevgiliden bir koku kalmış –veda gününden–
Şu köşede. Odamın içindeki tek bahar.

Yalnızlık, yatağımda gerinir yavaş yavaş
Yastıkta sevgilinin kumral başının yeri.
Yalnızlık; rüyaları paylaştığım arkadaş.
Saat, noktalar durur upuzun geceleri.

Bir üstüva ormanı kadar aydınlık odam,
Mehtap, perdelerimde yağdı tükenmiş kandil.
Resimlerim, duvarda esniyen birer adam,
Gece, göz yaşlarımı sildiğim siyah mendil.

(*Yedigün*, S. 748, 6 Temmuz 1947, s. 9)

Dolu Dizgin Geldin Oy..

Sürdüm gurbet elden yurda kır atı
Dolu dizgin dolu dizgin geldim oy!..
Gözde, mavi mavi sıla hasreti,
Dolu dizgin dolu dizgin geldim oy!..

Rüzgârdan, güneşten, kahırdan yandım,
Yol boyunca boz toprağa bulandım.
Dokuz tepe, yedi yayla dolandım.
Dolu dizgin dolu dizgin geldim oy!..

Yola düştüm, yol gözüktü falımda,
Nice akşam düğüm oldu yolumda,
Bizim elin türküleri dilimde,
Dolu dizgin dolu dizgin geldim oy!..

(Yedigün, S. 759, 21 Eylül 1947, s. 9)

Kulakların Çınliyordur

Şimdi kulakların çınliyordur mutlaka
Küpeli mini mini kulakların,
Seni çıldırasıya anıyorum..
Şehrin şimalinde yağmur yağıyor,
Karanlık bir öğle sonrası.
Şimdi işe gideceğim bir tanem.
Sen olsaydın,
“Eldivenlerini unutma
“Sakın yolda başka kadınlara bakma
“Bak, cıgaran burada kalmış” derdin.
Şimdi kulakların çınliyordur mutlaka
Çekilesi, öpülesi
Küpeli mini mini kulakların..

(*Kaynak*, S. 4, 1 Nisan 1948, s. 27)

Ölüme Dair Konuşmalar

Ölüm insanlar içindir,
Bir gün nasıl olsa öleceğim.
Ben Merkez Efendi'yi isterdim ama,
Kim bilir nereye gömüleceğim..

Ölüm insanlar içindir,
Kim bilir nasıl yazmış Rabbim yazımı
Bir sabah mı bir akşam vakti mi olacak,
Acaba kim kapayacak gözümü?

Ölüm insanlar içindir,
Uzak, yakın, er geç olacak.
Bari bir mayıs sabahı olsa Tanrım;
Erikler çiçekteyken kucak kucak..

Ne kadar çırpınsak boşuna,
Bu arpa boyu yolun sonuna ereceğiz.
Bir ömür boyu ızdırıp çektik
Ebediyet boyu çürüyeceğiz..

Ne kadar çırpınsak boşuna,
En uzun ömrü sevdalılar sürmüş.
Yine de bir gün bakacaksın ki elâ gözlüm;
Ecel üfürmüş dostlar götürmüş.

Ölüm insanlar içindir,
Ne kadar çırpınsak boşuna.
Ama sen diyorsun ki, elâ gözlüm;
– Allah gecinden versin.
Nasıl giderse hoşuna...

(*Yeni Şiirler 1949*, Varlık Yayınları, 1949, s. 79)

Kitabe-i Seng-i Mezar

Epey zaman bekledik durduk,
Nihayet vâki oldu Emri Hak
Ne kadar günahım vardı yolcu, şaşıyorum,
Beni nasıl kabul etti toprak...

Bir gece yarısıydı bitiverdi,
Bir sabah vakti başladığım hayat.
Epey yaşadık bekledik ama,
Bir günden uzun değilmiş hakikat...

Oldukça iyi gün gördüm yaşadığımda,
Hele sevdiğimle geçmişti ki bir yazım.
Şöyledir, böyledir derlerse de inanma,
Yaşamak bir saadetmiş neme lâzım...

Yumuşak yatağımı beğenmezdim sağken,
Bu nemli toprak umduğumdan da katıymış.
Cennet dedikleri dünyaymış anlayacağın,
Hem de güzel TÜRKİYEM yedinci katıymış...

Şikâyet edecek değilim az yaşadığımdan,
Çınarlar bile çürüyor, çınarlar.
Gerçi ardımızda bir tatlı dünya,
Ve muhteşem mısralar bıraktık.
Fakat hiçbir şeye yanmıyorum, beni buraya,
Dostlarımın gömdüğüne yandığım kadar...

(*Varlık*, S. 342, 1 Ocak 1949, s. 10)

Bu Şiir

Avni Dökmeci'nin izniyle

Bu şiir yirminci asırda yazılmıştır, lâf değil
Alın teridir bu, yüz karasıdır.
Şatafatlı bir madalyanın bu şiir Avni Dökmeci
Arkasıdır, turasıdır..

Bu şiir, şiir de değildir zaten,
Öylece söylenmiş bir söz işte.
Kömür ocaklarında, en güzel yaşta
Ciğerlerin bahasına ekmek parasıdır.

Kaderi böyle ise neylesin
Belki de çıkamıyacak yarına.
Bu şiir, verem illetinin aç karnına
Kininli gripinle tedavisidir..

İlkokulda bir çocuk gördüm Avni Dökmeci
Daha on bir yaşında, aritmetik dersinde
Bayıldı, kaldı kaşla göz arasında,
Duydun mu hiç? Bu açlık sar'asıdır..

Bilmem bilir misin Avni Dökmeci,
Hergele Meydanı'nı, Ankara'da?
Utanmış yatak yorgan satar kenarda
Bir kadın, otuz beş kırk arasındır..

Böyleleri çoktur Avni Dökmeci
Yatak yorgan, çamaşır, kap kaçak.
Adam sen de, varsın olsun n'olacak
Şimdi derdimiz kâlp yarasıdır..

Bakma şunu bunu söylediğime
Hani lâf olsun diye, söz gelişi.
Görsen civan gibidir, on beştir yaşı
Beni düşündüren Mis Jeanne'ın mavi beresidir.

Hem nemize gerek canım,
Şimdi sevişmenin sırasındır.
İnsan dedikleri zaten Avni Dökmeci
Yatağın ve ekmeğin maskarasıdır...

(Kaynak, S. 16, 1 Nisan 1949, s. 124)

Dursun Oğlu Rezzak

Kır Damalın nüfus kütüğünde,
Dursun oğlu Rezzak diye kayıtlıdır.
Bu köy otuz dört haneli bir köydür,
Bir hain ovanın bir hain höyüğünde.
Tarlaları çeperli,
Bostanları kıraç
Bulutları susuz, pınarları kurudur.
Bu toprak toprakların en oburudur.
Su içer ekin vermez,
Can alır ses vermez,
Hey Tanrım hey, ses vermez.

Rezzak on dokuz yaşındadır,
Bir kış kömür ocaklarında,
Bir kış inşaatlarda amele.
Bahar geldi miydi kapkara sabanının başındadır.
Abanır simsiyah bahtının saplarına,
Cılız öküzlerin boynuna abanır.
Toprak sürülmez yarılır çatır çatır.
Sindiskom yolundan kağnılar geçer,
Rezzak'ı ağlatır...

Bilinmez onu bu dağlara bağlayan nedir?
Taşına toprağına bir hevesle sarılmış.
Her gün garip garip encamını düşünür,
Geniş tebessümü, çini mavi gözleriyle
Rezzak'ı toprakla savaşında görseniz,
Ne yaman Türk'tür...

Bahtını masallardan dinlemiş küçüklüğünde,
Bir garip keloğlan ki demir asa demir çarık,
Bir parmak çocuk ki erkekçe sevdalarla dolu
Karanlık heybesinde dertler dağ büyüklüğünde.
Değişen yalnız zaman olmuş,
Kamyonlar icad edilmiş,
Zalim şoförler elinde bir yerden bir yere,
Patates çuvalları üstünde gidilmiş.
Yine o erkekçe sevdalar,
Yine gurbet, yine gurbet.
Rezzak hayatı böyle bilmiş...

Kır Damalın penceresiz küçük evinde,
Ne bahtından ne baht yapanlardan şikâyet.
Kurtlar eşikte ulurken kış geceleri,
Rezzak çarığını onarır çıra ışığında,
Anası isimsiz bir arslan emzirirmiş...

(Kaynak, S. 24, Aralık 1949, s. 415-416)

Yazısız Hikâye

Biz o vakitler bostan derdik,
Şimdi bilmem ne stadı diyorlar.
Bir maç falan oldu muydu efendim,
Cümbür cemaat giderdik..

Bir ahşap ev vardı bostana bakar
Gece gündüz açık pencereleri.
Bir kız çıkar otururdu ekseri
Bir kız ki adamı belâya sokar..

Kadifeden kordelâsı vardı
Büyük büyük mavi gözleri.
Oturur da pencereye hanım hanım,
Sardunyaları budardı..

Herkesin gözü kalede, bekte
Pencerede benimkiler..
Yanardım, yakılırdım, dururdum,
Ah, iş yanmakta değil söylemekte..

Bir gün –Olmaz– dedi kesti.

İşte bu hikâye de bu kadar,
Hep o belli hikâyelerden ki.
Sonu ayrılıkla biter
Anlatıverdim size işte
Kim bilir nerden aklıma esti.

(*Yeni Şiirler 1950*, Varlık Yayınları, 1950, s. 54-55)

Arapkirlinin Mektubu

Derunu dilden sevgili pederim,
Evvelâ mahsus selâm ederim.
Hanem tarafına selâm,
Cümleye selâm..

Ben oğlunuz Molla
Bir aşınmaz sağlığa benzer sabırla
İskeleyle kahve arasında daim
Arapkir'in dumanlı baharlarını düşünmekteyim.

Üzgün olmasın gönlünüz benden yana,
Derdim bir hasrettir, bir parasızlık.
Çok şükür akşam oldu mu fakir odamda
Üstüme çökmeden yalnızlık,
Sarılınca memleketten getirdiğim yorgana
Vişne renkli rüyalar doluverir gözlerime
Arapkir'de olurum,
Hava ılık...

.....

Sadece işsiz günlerim kötü oluyor,
Bir efkârdır alıyor beni.
Sanıyorum aç kalmış çoluk çocuk.
Ağustos günleri üzüm küfelerinin altında,
Burnumun ucundan damlarken terim

– Bilirim ki, siz Arapkir’de
Bolluğu sevincindesiniz ekinlerin.
Çocuklar yaz bahçesi gibi tasasızdır
Benim de sevinçten
Aslan pençesi kesilir ellerim...

Bir tren düdüğü ötmeye görsün
Bir şey gelir gelir de boğazımda durur.
Garipsin Molla derim kendime, garipsin
Gurbette para da yerinde dursun
Atla trene atla,
Amma ellerim kollarım kesiliverir
Neylersin...

Ben oğlunuz Molla,
O, aşınmaz sağlığa benzer sabırla
İskeleyle harap odam arasında, daim
Arapkir’i düşünmekteyim...

Ey, muhterem pederim,
O mübarek ellerinden öperim...

(Yeni Şiirler 1950, Varlık Yayınları, 1950, s. 55-56)

Bir Ölü Dile Geldi*

Uzun zaman bekledik durduk,
Nihayet vaki oldu emri Hak.
Ne kadar günahım vardı yolcu, şaşıyorum.
Beni nasıl kabul etti toprak...

Bir gece yarısıydı bitiverdi,
Bir sabah vakti bağladığım hayat.
Epey yaşadık bekledik ama
Bir günden uzun değildi hakikat.

Oldukça iyi gün gördüm yaşadığımda
Hele sevdiğimle geçmişteki bir yazım.
Şöyledir, böyledir derlerse de inanma
Yaşamak bir meziyetmiş neme lâzım...

Yumuşak yatağını beğenmezdim sağken
Bu nemli toprak umduğumdan da katıymış
Cennet dedikleri dünyaymış anlayacağın
Hem de güzel Türkiyem yedinci katıymış...

* “Kitabe-i Seng-i Mezar” adlı şiirin birkaç sözcük değiştirilerek ve son dörtlükteki iki dize çıkarılarak yayımlanmış hâli. (MCD)

Şikâyet edecek değilim az yaşadığımdan
Çınarlar bile çürüyor çınarlar
Fakat hiçbir şeye yanmıyorum beni buraya
Dostlarımın gömdüğüne yandığım kadar...

(*Kaynak*, S. 29, 1 Mayıs 1950, s. 124)

Rüzgâr-II

Estin estin de kudurdun
Çürük çatısını söktün evimin.
Şu gelincikler, mineler üstünde
Ne kadar nazlıydın demin
Azmasaydın ne olurdu..

Stepten çölden gelirsin belki
Sıcak sıcaksın, kuru kurusun.
Haydi yıkıl karşımdan, defol
Ahlâksızın birisin.

Dolaşırsın hepsini, çapkın
Bulutların, yıldızların
İnersin birden caddeye de
Eteğini kaldırırısın kızların.

Gel hercailiği bırak, rüzgâr
Gençlik dönmez bir daha geri.
Böyle şarkılar getirip, gazinolardan
Kahretme adama akşamüzeri..

Birgün beni de kat önüne iyiysen
Yanaklarını şişir şişir de üfür.
Masallardaki o atlar misali
Edirnekapı'ya götür..

Bir dostluk kuralım karşılıklı, gel
Ama ben sevdalıyım bilmelisin.
Nerede sıkılırsam hemen
Yanımda olmalısın.

İstedim mi bulutları mendil gibi
Tutup tutup devşirmeliyim.
Lüferi Sarayburnu'nda yakalayıp, meselâ,
Viranşehir'de pişirmeliyim..

Yelken şişirmeli, harman savurmalıyım
Dut dökmeliyim beraber, Mecidiye köyünde,
Porselen yatağında uyurken güzelim Mi çi ku
Hafif hafif saçlarına vurmalyız..

Heine'nin meyhanesinde, Bremen'deki
Ren şarabı dağıtmalyız gemicilere.
Sonra serinlik olmalysız İsfahan'da
İpek halılar dokuyan güzellere..

Sevgilimle sandala bindik mi Yenikapı'da
Uzaklara, göklere gitmelisin.
Balkır ayı açmalısın gözlerimize
Bulutları darmadağın etmelisin..

Haydi çekil karşımdan sırası değil
Adamın neş'esini kaçırma.
İşte şiir yazıyorum, görüyorsun
Kâğıtlarımı uçurma..

Hele akşamüzeri olmaya görsün
Bir ben bilirim neler edersin.
Doldur, doldur şarkıları yalnız odama
Köhne gramofonundan, Hüruşan'ın
Bana yaptıkların kalmaz yanına
–Sen de ettiğini bulursun..–

(*Kaynak*, S. 34, 1 Ekim 1950, s. 265)

North Star Destanından

I

Artık gece oldu yaban dağlarda
Yıldızlar yine bizim yıldızlar,
Ay yine bizim.
Gel, bu sakız kokan ılık rüzgâra karşı
Mehmet gel, alnımızı vatandan yana dönelim.

Çatılarında bir kanlı sabah özlesin tüfekler
Vatandan getirdiğimiz düşlerle.
Yol uyusun, iz uyusun düşman uyumasın
Gel, geceye el edip siperlerimizden
Mehmet gel, bir türkü söyliyelim.

Nerdeyse gün ıştır tepelerden
Adımız uzaklardan çağırır bizi.
Kalk borusu vuranacak iştahla
Gel, bir büyük hürriyet için kıldan ince
Mehmet gel, süngüleri bileyelim.

Bura Kore'dir aklında tut;
Yarın bir kanlı sabah kucaklarsa bizi.
Düşünmek ne güzel köyümüzü, annemizi
Gel, hayat bahasına da olsa ateşler içinden
Mehmet gel, aydınlık sabahların eşiğinde ölelim...

II

Hep bir bayram arifesi yaşadım döğüşürken
Göğsüme dolup dolup boşaldı rüzgârlar
Bir dağ kalktı konuştu
Bir tepe sustu, sol yanımda,
Sesler geldi sesler gitti, süngüm ısındı...
Gel, Tanrı'ya varmış arkadaşlar için
Mehmet gel, bildiğimizce dua edelim...

Bu cenk gönlümüzce oldu ne dersin,
Severek, anlayarak, erkekçe
Ağaçlar yemişlensin,
Gel, karnım acıktı çocuklar gibi
Şu yıldız selâm iletsin uzaklara bizden
Mehmet gel, şu tayını yarı bölelim...

Artık boşa sayılmazız ömrümüz,
Vatan, vatan şad olsun uzaklarda
Çıkar paketini bakalım hemşerim,
Bu kandil kandil dağ gecesinde şöyle
Tarlardan dönmüş gibi, sakın, keyifli
Gel, parçalanmış bir zalim sancağa küllerini silkerek
Mehmet gel, bir asker cıgarası içelim...

(Varlık, S. 370, 1 Mayıs 1951, s. 10)

Şöylece

Efendim, vaktiyle İstanbul'da
Lâleli'de bir odam vardı.
Eni üç adımdı, boyu beş
İşte bir cigara paketi kadardı.

Caddeye bakardı, seyranlıydı
Ayrılmazdım pencereden.
Biraz pahalıydı ama, iyiydi
Gelen geçen eksilmezdi önünden.

Taksiler geçerdi, tramvaylar geçerdi
Gezinenler kızlı, erkekli.
Hele akşam vakitleri aklımdan,
Benim de neler neler geçerdi..

Bendeniz de İstanbulluyum efendim,
Küçükpazar'da bir evimiz vardı,
Bir de Hacer Hanım vardı komşumuz,
Hiç unutmam, incecikti beli
Nah, işte şu kadardı

Sonra Eyüp Sultan'a taşındık
Sevda çektiysem orada çektim.
Bir esmer kız yüzünden kendimi,
Az kalsın öldürecektim..

Neler geçmedi ki başımdan,
Akla, hayale gelmez.
Bir gece oturup anlatsam size
Sabaha kadar bitmez.

Yine o yıllar bir sevgilim vardı
Fakirdi ama alımlıydı.
Esmer güzeliydi, ufacık
Üsküdarlıydı..

İşte, efendim neylersiniz,
Herkesin hatıraları olur ya.
Gün olur iyisinden,
Gün olur acısından
Dünya..

(Kaynak, S. 43, 1 Temmuz 1951, s. 182)

Kendime Dair

Lütfü'ye

Şöyle birgün yollara vursam kendimi,
Sol pazımın üstünde meşin musla* elimde değnek
En erkekçe aşk türkülerile el ele vererek,
– Muhteşem cünbüşüne başlamadan hicret mevsimi..

İplik iplik dizilmiş turnalar gökte, ben yolda
Hepimiz aynı bahtın esiri olmuşuz habersiz.
Sakın garipsemeyin, eğer, birgün işitirseniz;
– Turgut vardı ya hani, kaybolmuş diye sağda, solda..

Şöyle bir dağ başında oturup rüzgârlar ortasında,
İstiyorum keyfimce bir çoban türküsü çağırayım.
Sonra akşam yorgun argın karanlık bir köye varayım
Üşüyeyim, ısınayım, bir tuhaf olayım insanlar arasında..

Donkişot aklıma gelsin bir yel değirmeni karşısında
İşimde sekiz yönden toplanmış delikanlı rüzgârlar.
Belki benim kısmetim şu dağ ardında toprak çapalar,
Bir dost görüp sarılayım, bir şehrin çarşısında..

* Sözcük, “muska” olabilir. (MCD)

Bir türlü bağlanamadım gitti hatıralarıma,
Zaten hatıra namına ne var ki aşktan başka.
Ömrüm hep yollarda hep aramakla geçse keşke
Kışkırtıyor beni, bir hain kıl kaçmış damarlarıma..

Basit bir türkü öğrenip köylünün birisinden,
Yollar boyunca hep onu, durmadan onu söylesem.
İssız tepelerde güneşe bakıp saati tahmin etsem
Haberim olmasa hiç perşembeden, pazartesiden..

İrgatlık etsem, çobanlık yapsam dağ başlarında.
Karnımı ben de doyururdum çökelekle, zeytin tanesile.
Yıldızlara baka baka dertleşerek yanımdakile
Ben de ısınsam güz akşamları meydan ateşlerinde.

İnan o zaman ölüm, hiç aklıma gelmeyecek Lütfücüğüm,
Serseriliğe, insanlara, toprağa meylim var.
Amma gel gör ki bir masa başındayım akşama kadar
Halbuki böyle perişan ve serazat yaşamak istiyor gönlüm...

(Kaynak, S. 44, 1 Ağustos 1951, s. 211)

Elbette Güzel Günlerimiz Olacak

Elbette güzel günlerimiz olacak, Elâ gözlüm.
Bir taze ekmek gibi sıcak.
Bereketli gece yağmurlarından sonra güneş,
Bir elmas iğne gibi parlayacak.

Basma perdelerimiz öyle sevimli,
Bir eski saat konsolumuzda.
Günler tülbentten süzülmüşçesine berrak,
Tane tane yiyeceğiz geceleri,
Huzur içinde,
Nar gibi..

Bir eski plâk koyacaksın gramofona,
Eski, güzel bir plâk..
Bir dokunaklı kadın sesi bize
Asırlarca evvelinden Elâ gözlüm,
Merdâne bir sevdayı
Kurumuş gülleri anlatacak.

Bir sıcaklık duyacağız gitgide,
Hayat güzelleşecek güzelleşecek...
Dilinden anlayacağız eşyaların
Gelmiş geçmiş bütün günlerin lezzeti,
Bir korku, bir sevda olacak da Elâ gözlüm
İçimize yerleşecek.

Elbet güzel günlerimiz de olacak.
Bir taze ekmek gibi sıcak.
Bereketli gece yağmurlarından sonra güneş
Bir elmas iğne gibi parlayacak...

(*Kaynak*, S. 45, 1 Eylül 1951, s. 235)

Kantar Köprünün Yalnızlığı

Kantar köprü zamanıdır
Artık içini dökmelisin.
Dört köşe, yuvarlak ve uzun
Bir mum ışığında, bereketsiz gecemize
Işıl ışıl tohumlarını ekmelisin..

İçimiz çepçevre gün ışığı
Büyük sevdalardan ve baharlardan
Arpa büyür, çavdar göverir
Bir yanık türkü sızlar tırnaklarında
Kaldırıp başını yüksek duvarlardan
Önüne, ardına bakmalısın..

Kantar köprü, leylim aman
Artık içini dökmelisin.
Tutup bizi yakamızdan, efendim
Sevdalı yalnızlığına çekmelisin..

(Kaynak, S. 50, 1 Şubat 1952, s. 44)

Bahar İçin Dediğim

Millet bahara övgüler yazadursun
Yeşiller çizедursun, allar çizедursun.
“Tut elimi, yum gözünü, aç gözünü
Ne Hint’te, ne Çin’deyiz.
Bir ben, bir dilenci, bir köprü, bir sabah
Işıl ışııl bir bahar içindeyiz.”

(*Varlık*, S. 385, 1 Ağustos 1952, s. 12)

Şarkı

I

Beni oldum bittim ağlatan
Bu garip yağmurlardır.
Doğup büyüdüğüm bir ağacın altında.
Benim yerim ne şurası, ne burası;
Ya yerin dibinde, kimsesiz
Ya meleklerle gökler katında.
Düşündüğüm bir kadın koludur, beni saracak
Ya bir rüzgâr serin serin bağrımı verecek.
Bir güzel gün bitiminde batıdan.
Ne siz, ne ben, ne başkası yalınız
Bir unutulmuş koşudayız el ele, kol kola
Bir şey yürüyor tıpır tıpır maceramızda
.....
Ah, demek istediklerimi anlayınız...

(Hisar, S. 28, Ağustos 1952, s. 5)

Bir Yer Var ki...

Hep içimde kalmalı huzursuzluğum
–Bir türlü yerime yerleşememişim–
Düşündüklerim bir açık, bir koyu.
Sular, evet
Bulutlar, hay hay
Yıldızlar, amenna
Bilmem, anlatabildim mi, baylar
Var olmam sebebedir susuzluğum..

Akşam oldu mu yatıyorum
Sular, bizim için
Bulutlar, zaten
Yıldızlar, tam bize göre
Sokaktan bir kadın geçer bizim olmıyan
Yalnızlık hem içimden, hem dışımdan

.....

Bir yeri var ki, yatağımın,
Biraz sert, biraz çukur
Orada her şeyi unutuyorum.

(*Küçük Dergi*, S. 5, Ağustos 1952, s. 7)

Tiryakisiyim

Sular hep akmalı, bulutlar
Malatya senin, İstanbul benim.
–Ah hele İstanbul– sevdiklerim, seviştiklerim.
Karpit lâmbalarında karpuz sergileri
Mevsim yaz olmalı veya olmamalı
Dile benden ne dilersen garibim
İşte güneş manzumesinden Kürrei Arz,
Babamın malı.

Tütün ekilir, balık tutulur, ekmek yenir
Yaratan böyle yaratmış ne denir.
Kiminin kocası, kiminin eniştesiyim.
Bir güzel kasabada akşamüstleri;
Radyolarda şarkılar, yollarda kadınlar
– Ah hele kadınlar, ah hele yollar. –
Ne zaman, nerede olursa olsun
Bırakamam mümkün değil,
Ben hayatın...

(Kaynak, S. 61, 15 Ağustos 1952, s. 376)

Bir Ateş Yakıp Bir Dağ Başına...

Kimmiş beni buralarda tutacak
Aklına şaşarım.

Ben, Pitekanthropus'un milyonuncu göbekten torunu
Cümle kara parçaları benim değil mi Tanrım?
Ne üzgün, ne kırık, ne ümitsiz
Sıcak yalnızlığı ile vahşi ruhumun
Dilediğim yerde yaşarım.

Hürriyetim milâtlardan geçer gelir,
Saçı sakalı uzamış seslerle.
Bir mağarada en güzel ateşlerin,
En güzel aşkların karşısından.
Notalar daha cılız
Çizgiler daha yarım
Renkler en güzel kendiliğinde
Bir çığırtkan tohum
Bir umulmadık rüya bugünlere
Ama bu utanmaz gözler benim
Ama bu bomboş kollar benim kollarım..

Uzandığım her dalın ucunda
Bir kanun, bir madde, bir fıkra
Ama benim aşklarım
Ama benim ellerim

Bu cevizdir koparır, yerim
Bu yoldur döşenir yürürüm
Bu yayladır düşer yatarım sırtüstü.
Yayılır dört yanına sevginin sıcaklığı
Tek tük ateşler yanar ötelerden, berilerden
Gün olur mutlak ince ince seslerle
O çığırtkan tohum çatlar gerilerden
Varıp bir dört yol ağzına sevinçli, telâşlı
Çadırımı kurarım.

Ben ömrüm oldukça bıkmadan
Güzelliği ve kardeşliği söyleyeceğim.
Taa mağaralardan bana uzanan zinciri
Benden sonrakine ekleyeceğim.
Bir ateş yakıp bir yüce dağın başına
Ses edip duracağım dört yönüme
Güneyden, kuzeyden, batıdan
Bir gün aşk içinde çayır çayır bir güzel karaltıdan
Ya kurtlardan, ya kuşlardan
Ya da dörtünale koşup gelen çetin yokuşlardan
Al kısıraklar üstünde haberciler bekleyeceğim.

(Varlık, S. 386, 1 Eylül 1952, s. 11)

Nutuk

Vatan boylu boyunca vurulmuş
İki gözü iki çeşme derelerin
Dağlar kapkara yasından
Ovalar tüm kavrulmuş
Düşman kan içinde parmaklarıyla
Ta Kars'a kadar Menderes Ovası'ndan

–Geldi geçti ama hatırlanmalı–
Neler çektik o gün milletimle ben
Bir bir yollara düştüler perperişan
Aç susuz ama aşk içinde
Yanmış yakılmış damları koyup
Sessiz sedasız köylerden.

... İşte böylece efendiler
Aşk istediler verdim
Ateş istediler verdim
Ekmek istediler verdim
–Güldüler yalan dediler olmaz dediler–
Uğraştım sonunda en güzel boyalarla
Önünüze bir bütün harita çıkardım..

Ben Atatürk'üm öldüm –Demiştim zaten–
İşte nutkumu da baştan sona okudum.
Öldüm ama gözüm arkada değil
Kitabım bir uzun bir güzel oldu
Hem ne iyi ettim ne iyi ettim de efendiler
–Sonunda “Ey Türk gençliği” dedim–

(*Varlık*, S. 388, 1 Kasım 1952, s. 5)

Aşk İçin Sekiz Mısra

Gülüşmeler, çarpıntılar; iç çekmeleri
Kaçamak buluşmalar ara sıra geceleri
Göz gözü görmez tozpembeden yeşilden
Zaten hep böyledir aşkın öncesi
Sonrası iki kere iki dört eder
İşte ben bir alımlı maceranın peşinden
Akşamları fasulye yiyip gazete okuyan bir adam,
Üç çocuğun beybabası, bir kadının kocası.

(*Küçük Dergi*, S. 8, Aralık 1952, s. 11)

Ya Bizim Ya Tanrının

İçine karıştığımız şu kalabalık,
Yarısı mor, tozpembe yarısı,
Hem rüzgârı, hem dalgası bir denizin.
İçliden, uzaktan, yavaştan
Ben bunu bilir, bunu söylerim
Kardeşliktir en güzel türküsü, dillerimizin
Sesimden ses, kolumdan kuvvet, aşkımdan ateş
Ben, uzak maceraların avaresi..

Bizi hep o çadıra sürükler;
Yağmurdan kaçan kuşlar gibi,
Bildiğimiz, gördüğümüz, duyduğumuz,
Musa'nın ölüşü, İsa'nın gelişi.
Düşündüğümün ya uzununu, ya incesi, ya geniş
Yüzyıllardır eşiğine baş koyduğumuz,
Sevmekten, anlamaktan, inanmaktan

.....

Ya bizim işimiz, ya Tanrının işi..

(Yeni Şiirler 1953, Varlık Yayınları, 1952, s. 7)

Deneme

*İşte geldim gidiyorum
Şen olasın Halep şehri*

Gelin bütün yıldızları doldurun
Karanlık yalnızlığıma.
Ne ışıldar yanımda yören, ne ıştır
Ölürsem yalnız ölürüm
Seversem yalnız severim
İnsanlar gelir geçer ömrümden ama
Macera benimdir geçmişlere karışır

Kötümser miyim dersiniz, hayır
Bu gerçek en alâsı gerçeklerin
Göveren arpaların buğdayların peşine
Senin, benim, bütün yaratılmışların
En ulu ağaçların, en şakrak kuşların
Düzlerde açıp açıp kavrulan çiçeklerin
Aşkımız, meşkimiz tek başına..

(Varlık, S. 390, 1 Ocak 1953, s. 10)

Sevmek Herkesin...

Halbuki ot dağ başında
Bir zalim rüzgâra karşı
En güzel yeşilinde yalnızlığın
Halbuki ot dağ başında

Halbuki ağaç ormanda
Tanrısal gölgeler, uğultularla
Yırtık pırtık gökyüzüne karşı
Halbuki ağaç ormanda.

Halbuki çiçek vazoda
Üstünde kuş resimleri, kız resimleri
Konsolun üzerinde kokularla
Halbuki çiçek vazoda.

Halbuki kadın yatakta
Yüzükoyun, arkaüstü ve sütbeyaz
Dolgun kalçalarıyle
Halbuki kadın yatakta

Bu böyle uzar gider
Ama ben deyip kestim.
Gün gelir herkes sevdiğini anlar
Kaşla göz arasında.

Gecede Irmak

Irmağın iki yanı kahveyle otel
Karadeniz oteli, Çağlayan palas
Işıklar dökülmüş sisli geceye
Köprüde adamlar gelir gider.

Fırınlarda hamurkârlar hamur yoğurur
Terziler provasını yapar müşterilerin
Irmakta balıklar, kurbağalar
Kenarda kestaneci kestane kavurur.

... Bir çay içtim çıktım kahveden
Hüseyin pastra oynuyordu.

Hiç kimsenin haberi yoktu, görseniz
Irmak, sazlardan, düzlerden
Irmak karanlıklar içinden geliyordu.

(*Varlık*, S. 392, 1 Mart 1953, s. 18)

Deniz Kenarında

Deniz kenarında akşama kadar
Oturdum şeytan minâresi topladım.
Denizin ucu yok bucağı yok
Gökyüzü dersen daha geniş.
Ardımda dağlar, üstümde bulutlar
Tekmil yıldızlar bir köşeye sinmiş
Cebimde kendi ellerim
Kumlarda kendi ayaklarım
Kırıldığım Mehmet'ten
Sevindiğim Hasan'dan
Ne buldum ne yitirdiysem insandan
Bulutlar bulut, yıldızlar yıldız
Nasıl olur, bu koca yuvarlak ortasında
Ben kendi kendime, tek başıma, yapayalnız

.....

Bir sokak olsa, insanlar olsa
Sesler olsa, ışıklar olsa.
Otursam bir kahvede kâğıt oynasam
Yattım sırtüstü kumlara uyudum.

(*Varlık*, S. 393, 1 Nisan 1953, s. 11)

Dar Vakitlerde Seviştik

Biz varlık görmedik bilirsiniz
Varlık görmedik ama seviştik.
En dar vakitlerde yerli yersiz
Kadınlarla, kızlarla seviştik.

Bir yanımız kan revan içindeydi
Bir yanımız sütbeyaz akşamlarda
Meydanlarda kaldı ellerimiz kollarımız
Delik deşik hasta sedyelerinden
Bakışlarla gözlerle seviştik.

Aşkımız eskiden kalma bugünlere
Ne yalan ne gerçek olduğu gibi
Buğdaysız pamuksuz ilâcsız
Yokluğa karşı gizli kapaklı
Bulutlarla yıldızlarla seviştik.

Buğdaysız pamuksuz ilâcsız olsun
–Aşktan iyisi var mı–
Ölenden öldürene geçen sevdıyla
Yüz yıl sonra bin yıl sonra on bin yıl sonra
Yaratacağımız dipdiri hazlarla seviştik.

Seviştik ya elbet sevişiriz
Sevişmek oldum olası bizim işimizdir
Bir ateş varsa dağlarda
Bir ateş varsa karanlıklarda
Bir ateş varsa bomboş şehirlerde
Bizim ateşimizdir.

(*Varlık*, S. 394, 1 Mayıs 1953, s. 12)

Ben Başka Türlü Şiir de Yazmasını da Bilirim

Sokağın orta yerinde durdum
Bir adam tarçınlı şeker yiyordu
Bir uçurum almış başını gidiyordu
Bir bulut süklüm püklüm meydanda
Bir kadının gözleri büyüktü
Herkesin göğsünde kendi kalbi vuruyordu
Ya benim şaşkınlığım
Her şey benim olsa ne olur
Her şey benim olsa ne olur

Bir bıçak sol böğrüme
Bir bıçak sağ böğrüme
Benim zorum kendimden

Para eder ne var ne yok satmalı
Ay ışığında sabahlara kadar
Saçları dudakları tırnakları boyalı bir kadınla
Çırılçıplak yatmalı
Işıkli gecelere doğru bir tepeden
Doldurup doldurup silâh atmalı

(*Yenilik*, S. 9, Eylül 1953, s. 5)

Atatürk'ün

– Benim aşkım şahidir
Çünkü şahidir
Yıldızların aralıksız parıldadığı
Suların akmadığı uzaklarda
Şimdi ben diyorum ki
Çünkü şahidir
Ottan kuştan buluttan
Ne varsa memlekette
Atatürk'ün

Önce bataryaları ateşlendi mevzilerde
Sonra bulutları ateşlendi
Atatürk'ün
Sonra süvarileri doludizgin
Dağlardan birer bayrak getirdiler
Sonra birer bayrak alıp götürdüler
Şimdi ben diyorum ki
Çünkü şahidir
Dağlar eskimişti ama iyiydi
Hürriyet eskimişti ama dirisi daha iyiydi
Harp kötüydü ama iyiydi
Bir doğruya bir batıya parıltılarla
Macerası yeniledi maceramızı
Atatürk'ün

Bir kendimize inandık bir ona
Çünkü şahidir
Acılarımız alıştı karanlığa
Suyumuz mu akmiyordu hayır
Rüzgârımız mı esmiyordu hayır
Haberler bir enine bir boyuna dört bucaktan
Bir beyaz yırtıldı bir siyah parçalandı
Bir nefes bitmeyecek nöbetine başladı tam teçhizat
Bir söylesem duramaz ağlarsınız
Çünkü şahidir
Dilim varmıyor demeye
Atatürk'ün

Ama artık bulutlarımız yenidir
Ama artık kuşlarımız yenidir
Ama artık hürlüğümüz yenidir
Ama çocuklarımız ama buğdaylarımız ama atlarımız
Bir eski serüvenden kan revan içinde çıkarttığımız
Siz durun
Şimdi ben diyorum ki
Çünkü şahidir
Ottan kuştan buluttan
Ne varsa memlekette
Atatürk'ün

Yitiksiz

Sabaha karşı oturup ağladınız
Ama meselâ şimdi ben
Ne aradığımı bilmiyorum

Sabaha karşı oturup ağladınız
Çünkü sizin aşkınız vardı
Kurumuş çiçekleriniz vardı
Âşına yıldızınız gökte
Oturup çok çok ağladınız
Ağlayıp iyi ettiniz
Size imrenmiyorum çünkü
Çünkü ölümsüz gibiyim yalnızlığımda
Çünkü yalnızlığımda öyle güzelim

Üç beş kalem insan gelip geçtiler
Benim aradığımı bulup geçtiler
Biliyorsunuz bu dünya bana yetmez
Biliyorsunuz bütün kapıları omuzladım
Kimini açtım kimini açamadım
Bütün gemileri dolaştım limanlarda
Hepsi rıhtımlara bağlıydılar
Bütün adalar yitikti
Sabaha karşı oturup ağladınız
Çünkü siz bulup da yitirdiniz

Ben yitirmem bir bulsam
Büyük kayaları üst üste korum
Ama biliyorsunuz her şey gelip geçecek
Süslü kadınlar gibi oymalı arabalarda
İki vakit arasında sessiz bir çiçek
Bir dökülecek bir açacak
Sonunda cılız köprülerin öte başında
Bir benim bulamadığım kalacak

Sabaha karşı oturup ağladınız
Ama meselâ şimdi ben
Ne aradığımı bilmiyorum.

(*Varlık*, S. 407, 1 Haziran 1954, s. 12)

Erkenci Ağıt

Bir adam balık tutuyordu
Sait Faik gördü
Bir kız adamakıllı güzeldi
Sait Faik gördü
Bir sokakta bir avuç güneş vardı
Sait Faik gördü
Bir güzel deniz yayılırdı
Sait Faik gördü
Yosma bulutlar vardı bilmezsiniz
Sait Faik gördü
Bir güzel yaşamak vardı bilmezsiniz
Sait Faik gördü
Şimdi sokaklar boş kaldı
Şimdi temiz defterler boş kaldı
Sait Faik öldü
Demek öldü. Öldü dediniz öyle mi
Sait Faik ölmüş anladınız mı
Sait Faik ölmüş anladınız mı
Ben anlamadım.

(*Varlık*, S. 408, Temmuz 1954, s. 9)

Cılız Irmaklar

Sizi bu şehirde vuracaklar
Göğsünüzde beş derin bıçak yarası
Sorgusuz sualsiz yiteceksiniz
Sanırım anladınız
Bir şurası bir burası

Cılız ırmaklar gibi sevimsiz
Maceranız doğrusu pek hazin
Herkes bu kadar başkası iken
Sanırım anladınız
Sevişecek vaktiniz var mı sizin

Ben pek iyi bilirim sokakları
Duyuramazsınız sesinizi
Kalbiniz boşuna çırpınır
Bir çiçek gibi kurumadan parklarda
Sanırım anladınız
Bir direğe bağlayın kendinizi

(*Varlık*, S. 410, 1 Eylül 1954, s. 14)

Tel Cambazının Telden Düşerken Söylediği Şiirdir

Eğreti zamanlar kayıp geçti
Bir deli yıldızları sayıp geçti
Bir adam köprülerde ağlıyordu
O adam deliydi ben akıllıydım
Hu dedi ninnilerimde güzel kızlar
Güzel kızlar var olsun

Dünyada bir ben varım
Bir de bu olmayası sahipsizliğim
Benim anlamadığım başka şey
Biri gözlerimi kapamış bilemiyorum
Dağlarda iki kekik koksa
Biri benim içindir
İki kaya yarılsa
Siz beni bu şehirden alın götürün
Tükenmez yağmurlarda ıslatın
Elime iki kulaç ip verin
Düğümleyip düğümleyip çözeyim
Şehrin bütün ışıklarını söndürün
Kapatın bütün kapılarını
Beni bu şehirden alın götürün

Bir elim sağ cebimde
Bir elim sol cebimde
Bu hüznü siz de bilirsiniz
Anlat deseniz anlatamam
Enine boyuna yaşarım ancak
Bu koku bilmediğim bir koku
Bu gece kayık gecelerden birine benzer
Dört yanım karanlıkta
Büyük rüzgârlarda savrulacağız
Öylece dur kollarımda öylece
Karanlıkta telâşla seni hatırlıyorum.

(*Şairler Yaprağı*, S. 5-6, Eylül-Ekim 1954, s. 3)

Tel Cambazının Rüzgârsız Aşklara Vardığını Anlatır Şiirdir

Önce İstanbul vardı o yoktu
Sonra birgün çıktı geldi
Bütün kapılar yerini buldu
Önce gözlüklerini çıkardı pencereye koydu
Çantasından sigara paketini çıkardı koydu
Yalnızlığını çıkardı koydu
O zaman bütün aşklar bütün bulutlar geçti aklından

Adı kimseye lâzım değil

İstanbul coğrafyada ışısız bir şehir
Tuttu ay ışığını parçaladı
Her sokağa birer parça dağıttı
O Tanrı mıydı –Haşa–
Ama gönül öyle istedi öyle yaptı
O zaman bütün aşklar bütün bulutlar geçti üstünden

Adı kimseye lâzım değil

Bu macerayı durup durup size anlatacak
Bir yanda koca İstanbul
Bir yanda o
Bir yanda en Allahsız şarkılar
Bir yanda Edirnekapı
Vitrinsiz dükkânlar ve dut ağaçları
Neden bütün insanları birbirini sevmesi gerektiğini
Bir gün saat üçte köprüde anlayacak
Saat üçte hepimizde gizli Tanrı'yı
Bulup çıkaracak meydana
O zaman üç gemi İtalya'ya kalkacak
Üç gemi Norveç'e
Birisi pancar küspesi götürecek
Öbürü bir aşk kaçırarak gümrüksüz
Bir gün saat üçte köprüde
Üç martı insanlara bakıp imrenecek
Bir adam iri bir lüfer çıkaracak denizden
İşte o zaman bütün aşklar bütün bulutlar geçecek aklından

Adı kimseye lâzım değil

(Kaynak, S. 99, Ekim 1954, s. 295)

Senfoni

Çaresiz kaldıkça hep seni düşünürüm
Önce sesin gelir aklıma
Sonra cumartesi geceleri gelir
Sonra gökyüzü gelir hemen kurtulurum
Bir yağmur yağsa beraber ıslansak.

Kırk kere söyledim bir daha söylerim
Savaşta ve barışta karada ve denizde
Düşkünlükte ve esenlikte
Zamanımız apayrı bize göre
Yan yana olduk mu el ele
Aç kalsak ağlamayız biliyorum

İçim güvercinleri okşarmış gibi rahat
Sen yanımdayken ister istemez
Geniş meydanlarda akşamüstleri
Üst üste üç kere deniz üç kere çınarlar
Sen yanımdayken ister istemez
Uzak ırmakları hatırlıyorum

Ara sıra düşmüyor değil aklıma
Yabancı kadınların sıcaklığı
Ama Allah bilir ya ne saklayayım
Yanında ihtiyarlamak istiyorum.

İnadına Başıboş Aşk

Beni koptuğum yerde bağlayın
Aşkımı bir kutu kibrit gibi cebimde taşıyorum
Bir Hotanto küpesi gibi kulağımda taşıyorum
Eski şaraplar için içimde taşıyorum
Birgün size verebilirim

Ben bu şehre nerden geldim
Bir avuç gökyüzü için başım havalarda
Dedim ki yalnızlığım inadına büyüsün
Üç dört kişi arasında inadına çoğalsın
İnadına sahipsiz gelişsin aşkım
Bir uğultu gibi dört yönümde
İnadına sahipsiz
Bir kadın düşünüyüm o beni düşünmesin
Bir dağ düşünüyüm nerde olduğunu bilmeyim
Oturdum üç kişi için bir şiir yazdım
Oturdum aklımı peynir ekmekle yedim
Paralarım cebimde kaldı harcayamadım
Beni bir kahvede bekleyin sarhoşsanız
Birgün size verebilirim.

Ben bu şehre deliler gibi sevdalı geldim
Nasıl çıkıp gideceğim belirsiz
Umutsuz bir pazar ikindisi parklarda
Üç kere görünüp kaybolacağım
Beni bir sıtma gibi tutun bırakmayın
Aşkımı birisine vermeliyim
İçimde kaldıkça sonsuz kaldıkça itici
İnadına zalim başıboş kahredici
İnadına beni yalnız bırakan
İnadına
Birgün size verebilirim

(*Şairler Yaprağı*, S. 8, Aralık 1954, s. 3)

İstanbul Şiir

Saat dörde doğru akşam üzeri
Hiçbiriniz bir şey bilmiyorsunuz
Şu parçayı ıslıkla bir deneyin
Tiri ram ninam tiriram
Bir aşağı bir yukarı Fevzi Paşa Caddesi'nde
Siz bilirsiniz

Kaygan tepeler ve köhne burçlar
Üç fırçada bir ağaç ve bir yudum gökyüzü
Nihavent şarkıların en güzeli
Akşama doğru Göksu deresinde
Dümtek Dümtekâ Dümtek
Üsküdar'dan bir fayton geçiyor çift atlı
Siz bilirsiniz

Üç kadeh attıysak Barba Tanaş'ta
Molla Aşkî Mahallesi'nde akşam oldu diyesidir
Sokağın bir ucunda Haliç
Bir ucunda miralayların evi
Geceleri evine olur olmaz erkekleri alır Nadide
Ağır akşam sisleri incir yapraklarında
Siz bilirsiniz

Saat dörde doğru akşam üzeri
Hiçbiriniz bir şey bilmiyorsunuz
Sabatay Tevrat'ın kandillerini yakıyor
Tekfursaray Sinagogu'nda mermer
Surlarda likenler taşlara yapışıyor
Tam bu saatte ben iyice biliyorum
Karadut Sokağı'nda bir adam hayâsızca duvara işiyor
Tramvayda para bozuyor bir biletçi
Siz bilirsiniz

Eskiden bu şehirde iç açıcı aşklar olmuş
Sipahiler ince kızlarla sevişirmiş eylülde
İstiyorum adamakıllı bir yağmur başlasın
Ben eski aşkları düşününce
Üsküdar'da iki kumru hu hu desin
Benim ellerim koynumda
Siz bilirsiniz

Saat dörde doğru akşam üzeri
Hiçbiriniz bir şey bilmiyorsunuz
Attar Hüseyin kına tartıyor hâlbuki Balat'ta
Turşular küplerinde ekşiyor
Üç yüz yıl öncekine benzer bir bulut
Mihrimah Sultan Camii'nin üstünde beyaz beyaz duruyor
Bulut aynı bulut beyaz aynı beyaz

Allah adın zikrediyoruz evvelâ
 Mihrimah Sultan katmerli bir karanfil kokluyor
 Uzak çoban ateşlerini düşünüyor üşüyerek
 Sonra kalın sarmaşıklarıyla Hind ve Çin
 Haliç'te bir kayık Sütlüce'ye doğru
 Hem eski hem mavi boyalı hem de güzel
 Rasim Bey Pastırmacı Yokuşu'nda bir dinleniyor
 Siz bilirsiniz

İstanbul deyince saat dört demektir
 Üç taze kadın ve iki erkek demektir
 Sirkeci'de sarhoş olup Beyoğlu'na gitmek demektir
 Bir güzel serçe
 Ve en eski zamanlar
 Şimdiye kadar içlendik de neye yaradı
 Daraba fi Kontantaniye
 Artık her şeyi seviyoruz
 Dersaadet kıyılarında üç yüz kadırga
 Bir Ben Bir Abdi bir kömürcü İbrahim

Sabaha karşı köprü altında lüfer tutuyoruz
 Tam o sırada Aksaray'dan ilk tramvay kalkıyor
 Sarı Nermin uykusundan uyanıyor gıcırtilarla
 Geceliğini balkona asıyor
 Bir sabah bir akşam üzeri bir öğle üstü
 Bir de salı
 Siz bilirsiniz

Saat dörde doğru akşam üzeri
Hiçbiriniz bir şey bilmiyorsunuz
Şu parçayı ıslıkla bir deneyin
Tirnam ninam tiriram
Yahut Mahur semailerin en güzeli
Dümtek dümtekâ dümtek
Şöyle şöyle ve şöyle
Üç bulut duruyor üstümüzde üçü de tanıdık
İncir yapraklarında ve camilerde akşam üzeri
Ve Beyazıt Kulesi'nde üç güvercin
Ve taze ekmek
Yüz bir pare top atılıyor Selimiye'den
Bir fayton iniyor Üsküdar'dan Harem'e
Ortalıkta yağmur yok koku var
Üçüncü Selim cariyesini öpüyor eski uykusunda
Fesane'de işbaşı yapıyor gece işçileri
Siz bilirsiniz

(Yeni Şiirler 1955, Varlık Yayınları, 1954, s. 20-22)

Eski Akşamlara Dönüş

İnandım o zaman dünyamız güzelleşir
Çocuklar peynir ekmek yerler kapılarda
Üç aşağı beş yukarı dolaşır kızlar
–Sahi eskiden kızlar vardı
başkaları isterse küçümsesin–
Benim koltuğumda gündelik ekmeğimiz
Göğsümüzde belli belirsiz ve güzel yıldızlar
Ben sana gülümserim sen anlarsın
Uzak kasabalarda düğünler olur
Şaraplar eskir fıçılarında
Işıklar bir yanar bir söner inandım
Geceleyin gene bildiğin gibi
Umarım beni bağışlarsın

Bakma belirsiz bir şeyler özlediğime
Bildiğimden değil
Senin gerçeğin hem eski hem güzel
Unuttuğum türküleri artık hatırladım.
Biri aşktı biri iyilikti biri yeşil
Ben bir alaca vakte dolanır gelirim
Ardımda bir şey komam hep yakarım
Seni kapımızda bekler bulurum
Ama uzağımızdan gemiler geçermiş geçsin
Işıkları pırıl pırıl yanarmış yansın

Sular varmış şehirler varmış ötelerimizde
Bildiklerimiz yalanmış bilmediğimiz yokmuş
Artık senin gibi inanmak istiyorum
Dünyada ne varsa bizim içindir

Ben bir alaca vakte dolanır gelirim
Seni kapımızda bekler bulurum
Tutar kucığından çocuğumuzu alırım
Tanrı bizi görsün kıvansın
Ay ışığı ister olsun ister olmasın
Geceleyin gene bildiğin gibi
Geceleyin gene senin türkünü söylerim.

(*Varlık*, S. 417, 1 Nisan 1955, s. 10)

Doğuca Kısaltmalar

İlkyaz

Seni benden ayıran mürver tomurları
Bir köprüden yağmur sularına bakıyorum
Galiba üzgünüm

.....

Bana çocukluğunu anlatıyorsun
Birden enişten var bakır lâmbalar var
Seni öptüklerim var
Birden sen yoksun

.....

Ben yarın gidiyorum
Şehre gireceğim öğle üstü
Beni çoktandır seviyorsun, duruldum
Fukara Muttalib'in yağ kandiline döndüm
Kalabalığa karışacağım
Dönünce adam olurum

.....

Herkes telâşlıydı sevingendi
O ekim ayları boyunca
Bir yandan ben seni seviyordum
Bir yandan dağ yemişleri kızarıyordu

.....

Hepimiz ağlamayı denedik olmadı
Kuyumcu Yunus'un ardından
Aşksızdı, çilesizdi öyleydi fukara
Ölemedi

(*Esin*, S. 3, 15 Haziran 1956, s. 7)

Ne Söylenmişse Sevmek...

Ne söylenmişse sevmek üstüne sanki sizedir
Bütün güzel şiirlere en uygun yeriniz
Çekip götüren saçlarınızdır o saatleri bir bir
Dünyaya sizinle baktığımı bilmelisiniz

Benim bu evlere düşkünlüğüm sizin yüzünüzden
Şiirlerim bu yüzden aşklara aşklara doğru
Nasıl hazırlanırım sizin gecenize gündüzden
Siz olmasanız ekmekler sular ne olurdu

Sizin yolunuzdur başlayan nereye düşse ayaklarım
Rum ateşleriyle oymalı koç başlariyle tunç kapılarda
Sizin içindir durup durup kentleri kuşatmalarım

Söylediğim sizseniz ne denli geniş olsa yerim
Korkarım harcamaktan sözlerimizi boş kalıplarda
Çirkin bir şey diyecek olsam elleriniz durur önüme güzeltirim*

(*Pazar Postası*, Y. 6, S. 17, 27 Nisan 1958, s. 8)

* Sözcük, “düzeltirim” olabilir. (MCD)

İskambil Tayfaları Demeci

ölenlere, kalanlara..... 15 Mayıs 1960

Kırık gözlüklerini topladılar... Kurcalanmış bir saat. Hepsi büyük silâhlara uyanmış birer ara sokaktılar, portakal satıcıları ve balkonları ZORLA alınmış..

Hepsi, SAAT BEŞ'E BULVAR ALIŞKINLARI.....

Hepsi ılık ve sakal...

Kurcalanmış bir saat.. Ağaçlar kesilmiş ve uykuları yok...

Kırık gözlüklerini topladılar... Kansızsız her zaman eksik bu anlatılar. Bütün sokak başları ve bütün meydanlar. Hem silâhlı hem utançlı atlılar. KANda bütün o taş yapılar.

Ezilmiş bir kan, GÖZLÜKLERİN KANI.... Canlı ve doğruyu gören ve kahraman... Yollarda... Sabah sabah... Ve gece yarısı...

Ağaçlar kesilmiş ve uykuları yok.....

Kırık gözlüklerini topladılar... Yıkanıp silindikçe, birileri gizledikçe dirilen KANLARINA BAKTILAR... Kurcalanmış bir saat... Pis bir saat... Ölümle pis bir saat. Ölüm temiz ve pis bir saat... Toz tutmuş. Durdular. Bir büyük ateş yaktilar....

Toz..... Tut..... Muş

Yak..... Tı..... Lar

Toz..... Tut..... Muş

Yak..... Tı..... Lar

.....
BÜTÜN SİLÂHLAR AKTILAR

Kırık gözlüklerini topladılar... Uzun boylu bir şehir, ve gözü yaşlı, ama ne kadar uzun, yüzbin kişi kadar uzun,
Ezilmiş gözlük KANı kokuyordu...
TAŞ DUVARLARI YIKTILAR

Dere otu aldık ve sekizde akşam oluyordu, ölenlere uygun bir akşam ve kalanlara uygun bir akşam.

Evlerimize döndük...

MÜ?....

Dönmedik mi?

Dön..... Dük..... Mü?

Dön..... Dük..... Mü?

Parçalanmış bir ince yaprak, ama dayanıklı, ama boğa gibi, gemsiz.....

K.A.N.

Gece yarılarına kadar pencerelerde kaldık. Durmadan oraya baktık. Belki bir ses olurdu, belki gerekirdik... Lânet boşa çalınan marşlara... Lânet kırallara çalınan marşlara...

Kurcalanmış bir saat...

Ve solgun berber çıraqları,

ve sarı köylüler,

ve sararmış memurlar,

ve kitaplı öğrenciler,

oturduk oynadık.....

KAHROLASI İSKAMBİLLER

Kırık gözlüklerini topladılar. Şaşkın bir ses kalacak ve tükenmemiş bir yenilgi, tüketilmeyecek.... Kırık gözlükler ve kız saçları, postacı camekânlarında, örneğin büyük Britanyaya giden posta pullarında. Ve kız saçları, ölmüş kız saçları.....

Valeler hep işi bozacak...

AS SANDIK KIRAL ÇIKTILAR....

(Dost, C. 7, S. 34, Temmuz 1960, s. 18-19)

Gecikmemiş

KOCA MEYDANLARDA AT KESERLER
KOCAMAN KUPALARDAN SU İÇERLER
ADAMLAR BÜYÜK, KALIRLAR
GÜNEŞ EVİNE GİDER
GÜNEŞ EVİNE GİDER
GÜNEŞ EVİNE GİDER
GÜNEŞ EVİNE GİDER
GÜNEŞ EVİNE GİDER
GÜNEŞ EVİNE GİDER
GÜNEŞ EVİNE GİDER

(*Dost*, C. 7, S. 42, Mart 1961, s. 18)

Meytup
1960 ?

SEVGİLİ BABANECİYİM

AT AT TUT
SUNA TOPU TUT AT
BEN ARTIK OKLA GİDİYORUM
NE GÜZEL GİDİYORUM
BÜTÜN ÇOCUKLAR HEP GİDER AKŞAMA KADAR
NE GÜZEL AKŞAMA KADAR
AT AT TUT SUNA KADAR
ANNEM BABAM İSE GİDİYORLAR
SEN GEL BABANECİYİM
SEN GEL
ANNEM BABAM EVDE OLMUYORLAR
BEN OKULDAN GELİNCE HEP CAMDAN BAKIYORUM
SUNAYLAN
BİZİM EVİN CAMINDAN DIŞARSI GÖRÜNÜYOR
BİZİM EVİN DIŞARSI SOKAK
KİMBİLİR NE GÜZEL SOKAK
BEN HEP SOKAKABAKARIM
SUNAYLAN
BAZAN ÜŞÜRÜM AÇIKIRIM
PORTAKAL YERİM O ZAMAN HİÇ AĞLAMAM
HİÇ AĞLAMAM

ANNEM EVDE DEĞİL
UĞUR NE İYİ ORDA
SEN HEP SEVERSİN ONU KUCAINDA
ANNEMLERİBİBAM İŞLERİNE GİDERLER
NAPSINLAR BORCUMUS VAR DERLER
ZİYANİ YOKKİ DİYİLMİ
DİYİLMİ BABANNE
BİZDE KENDİ KENDİMİ ÇOK SEVİYORUZ
SUNAYLAN
SEN GEL BABANNE SEN GEL.

(*Dost*, C. 7, S. 42, Mart 1961, s. 19)

Meytuptur

1961

SENİN ELLERİNDEN ÖPERİM
EN İYİ ELLERİNDEN ÖPERİM
SEN NASILSIN BEN NASILIM
BEN İYİYİM
BİZ SUNAYLAN DARILDIK
SEN GEL ARTIK..
BİZİM EVİN GECEİ VAR
SEN GEL ARTIK
ALTAN ATA OT AT
DİYİLMİ BABAANNE
ALTAN NE İYİ ÇOCUK
DİYİLMİ BABAANNE
ATLARA OT ATARKEN
ANNEM BABAM DİYOR Kİ
SOKAA ÇIKMA DİYOR
BENDE HİÇ ÇIKMIYORUM BULSEN NASIL ÇIKMIYORUM
SEN GELİRSEN HİÇ ÇIKMAM
BİZİM EVİN YILDIZLARI VAR
PENCERENİN GECE
GELİRSEN GÖSTERİRİM
SUSMADAN GÖSTERİRİM
ANNEMLER UYUYUNCA GÖSTERİRİM
ANNEMLER UYUYUNCA BEN BAKIYORUM

DURMADAN DURMADAN GÖZÜMLE BAKIYORUM
BİZ SUNAYLAN DARILDIK
BEN YALNIZIM DARILDIK
HEP YALNIZDIM DARILDIK
BİZİM OKULDA AĞAÇ VAR ÇIKARIM
HAVUZDA VAR BİZİM OKULDA
KOCAMAN DERİN BİR HAVUZ
BALIKLI HAVUZ...
BELKİ İÇİNE DÜŞERİM
BELKİ BALIKLARI BENİ YER
SEN GEL ARTIK
BABAANNE SEN GEL????

..... ve çocuklar evine gider

(Dost, C. 7, S. 42, Mart 1961, s. 20-21)

Kedilerden

Üçüncü hamura o büyük baskı, ihtilâl!...
Sevgilim
Kediler balkonda. Hazır mısın?
ve her şey öyle
ne kadar susuyoruz. ayaklarımız ne büyük öyle
saat kaç dedin? yirmibir mi öyle.
ne gereği var? yirmibir mi öyle.

Hani irisolmuş yaprakların birtakım ölümlere döküldüğü
hani o irisolmuş yaprakların birtakım ilişkilere döküldüğü

Saat? Öyle bir yirmibir mi? değil
mi?
üçüncü hamurda bir yirmibir. ve biz nereye?

Peki. Herşey tamam. Kediler balkonda. Ben çıkardım. Yemin!...
herşey tamam.
gitmeye hazırlandık..
üçüncü hamura. kasaplar yarın açılır üzülme.
et rengi, ucuz kalem alabiliriz çocuklara, et buluruz.
Kediler balkonda. hepsi.

Bir yağmur son veriyor saçlarımızı taramamıza...

Birden Düşüverince

Onun sonsuz denilir karla alışverişi
Bir akşam düşüverince poyrazın ortasına
Şaşardı yüzlerine bütün kadınların
Bir şehirli akşamı düşünce ortasına
Bir kendisi olmasa bir şemsiyesi olmasa

Ve gece matematik bir işlemdir, kesin ve çözülmez
Birden düşüverince suçların ortasına
Kim nerde? O kimdir? Ben hangiyim?
Sudan mıyım? Bir küçük “pardon” muyum ortada.
Yağan karlar uzatır başını bir bilincin
Geleni geçeni ve evlerinde olanları ve.

Ben neyim mi? En azından bir büyük tad.
Öbür cinsin anlamlı ve iştahlı gecesine. Ben,
Neyim mi? Bir büyük isyan belki de durduğu yerde
Geceleri alıp gelen, gündüzleri bırakan
Bir yerlere bırakan...

Ben neyim mi? Bir ırmakta son mimarisi Aşkın. Akar gelir
Eller boşalır. Motorlar susar. Bozulur. Kar durur
Ortalıkta. Ben. Soğukta. Herkesin suçsuz olduğu yerde.

Ben,
Ortalıkta,
Kardurur.

(*Dost*, C. 18, S. 20, Haziran 1966, s. 5)

Başlangıç Olarak

ADI ARTIK HATIRLANMAYAN
O YAŞLI GEZGİNCİNİN
ELİNDE ADSIZ BİR ŞEY
KAZDAĞINDAN İNERKEN
HER YANINDA BİR YEŞİL
BİR ELİNDE BİR ÇALGI
BELKİ ÇALGIDAN DA ÇOK
VE BİR DE ADSIZ BİR ŞEY
KAZDAĞINDAN İNERKEN
BEKLEYEN BİR OVAYA
NASILSA SOL OMZUNDA
BİNLERCE SOL OMZUNDA
ÇOĞU ESKİDEN KALAN
HER ŞEYİ BİLİR O ÇÜNKÜ
BEN YEMİN EDERİM Kİ
YEMİN EDERİM HER ŞEYİ
BİR BİR KOKLADIĞINA
YUKARDA TANIMLANAN
O YAŞLI GEZGİNCİNİN
ÖLÜMÜ AK RÜZGÂRA
HAZİN BİR AĞIT OLAN
KAZDAĞINDAN İNERKEN
BİRDEN ÖLDÜĞÜ YERDE
ÇIKANLAR ÇANTASINDAN
VE HANGİ ÇANTASINDAN

ESKİMİŞ KÜFLÜ MAVİ
O DERİ ÇANTASINDAN
MUSALLA ÇANTASINDAN
ÖNEMLİ BİR KİŞİYMİŞ
YAŞARKEN ANLAŞILAN
GERÇİ HEP ÖNEMLİDİR
BU DÜNYADA YAŞAYAN
ÖNEMLİ BİR UĞRAŞTIR
HAYAT DEDİĞİN ZATEN
TAM ORADAN İNERKEN
KAZDAĞINDAN İNERKEN
RÜZGÂRIN AKDİKENLE
MERMERİN UYKUSUYLA
BULUŞTUĞU KAVŞAKTA
TAM ORDA HİÇBİR YERDE
GÖZLERİ ÇAKIR MAVİ
YILDIZLARIN AMCASI
AYIN YÜREK TARLASI
GÖZLERİ BİR SEVGİNİN
TÜKENMEZ HARİTASI
ÇÜNKÜ HER GEZGİNCİNİN
SEVMEKTİR HARİTASI
İŞTE O GEZGİNCİNİN
YUKARDA TANIMLANAN
BİRDEN ÖLDÜĞÜ YERDE
TAM ORDA HİÇBİR ZAMAN
ÇIKANLAR ÇANTASINDAN

gezginciye ağıt olarak

NERDEN GELİR NEREYE GİDER
 BU DELİ ORMAN DELİSİ
 SEVMENİN PALA BIYIKLISI USTA ELLİSİ
 BİR TÜRKÜNÜN HERKESİ YÜCELTEN SONU GİBİ
 OSMANLI ŞEHZADESİ İSTANBUL EFENDİSİ
 KİM KOŞARDI BİR YAĞMURDA YALNAYAK
 ELBET BİR GÜZELLİK TAŞIYAN KENDİSİ
 DÖKÜLÜR BİR YAĞMUR GİBİ GEÇMİŞTEN ÜSTÜMÜZE
 VE SUYUN ALTLARI İLE GÖKLERİN ÜSTÜ
 DÖKÜLÜR ELLERİMDEN İNCE AY VE BEYAZI
 YOLLARA YOLLARA SON OĞLUNUN SON TANRISI
 DİRİMİ BİÇAK GİBİ ÖLÜMÜ AY BAYMASI
 SON

vesika I

İDİNCİK KADISINA

hükümdür ki.
 aşağıda adı geçen ilçede ve kapudağında
 edirnenin güneyinde edremit civarında
 mermer ocakları içindir

isimleri bir defter halinde verilen gemicileri
taşıyan gemileri ve götüren denizleri
ne geceleri ve ne gündüzleri
bırakmayıp tutasın

esamileri defter olunup sana irsal olunan
taşçıları ve taşıyıcıları
ustaları kalfaları ve işçileri
bırakmayıp tutasın

aşağıda adı geçen ilçede ve kapıdağında
usul damarları usul usul boyveren
ocaklarda bir lâle olmanın düşünüyün gören
mermerler için dedim

imdi ihzar olunan mermerleri
taşçıları işçileri, bekleyen gemileri idincikte
hasa mimarlarım başı sinan geldikte
ona

bendlere ve köprülere ve kervansaraylara
yeryüzüne ve gökyüzüne uygunluk veren
hasa mimarlarım başı sinan geldikte
ona

kuşkuya yer yok kim neydi ay nerdeydi
bir mutemede muhkem
hıfzettirip bekleyesiz
20 ramazan 977

(*Papiriüs*, S. 32, Şubat 1969, s. 45-47)

Kimbilir, Belki de

ne güzel gözlerin var senin cengiz
yoksa zehir olacaktı gecemiz
belki de kan kokacaktı kimbilir,
belki de balkanlarda bir yerde?
çocuk cengiz.

öyle ya belki de kan kokacaktı
su vermeyi unutacaklardı çiçeklere
dükkânlarda, epeski birtakım yerlerde
belki bir ayvada sararacaktı acım
kimbilir belki de balkanlarda?

nedir benim acım? tuz mu? sonbahar mı?
doğrudan kendisi mi tanımsız acının?
cengizcik senin gözlerin mi? kimbilir?
birinin sıkıntılı uykusuz belki de
kimbilir, balkanlarda bir yerde?

belki uzun saçların yakışmıyordu gözlerine
bir çocuğun savaşına aykırı düşüyordu belki
dünyayla yiğitçe boğuşan çocuk – başına?
başka birinin sevinçsizliğini yaşayarak
balkanlarda bir yerde.

cengiz kapa gözlerini cengiz
gece senin bildiğince gelsin.
patlamasını hiç duymadım ama mutlaka var

bir savaşı uzun uzun öven bir volkanım,
senin gözlerinde mi sessiz
şu uzayıp giden suskunlukta mı
hangi kesiminde bitimsiz coğrafyanın
kimbilir?
olamaz mı cengiz
olamaz mı balkanlarda bir yerde?

(Soyut, S. 77, Mart 1975, s. 15-16)

Baharda*

hiç kararmış filân değilim
 üstelik sevinçliyim tazeyim diriyim
 karpuz taşıyan bir kamyon gibi aceleciyim
 ama şunu kaç kişi hatırlar meselâ:
 kanlı ellerini önlüğüne silip
 kesimden sonra
 güvercini düşünen memedali'yi
erzurum kanarasında
ve anadolulu bir otobüste
bir muşta gibi gidip gelen memedali'yi
 münihle nızip arasında

evet önümüz bahardır biliyorum
 leylâklar açacak biliyorum
 kiraz da çıkacak yakında
 iyi şeyler söylemek de gerek biliyorum
 sevgilim güzelim birtanem biliyorum da
başka bir şey düşünemiyorum
 şimdilik bağışla.

(Soyut, S. 79, Mayıs 1975, s. 27-28)

* *Büyük Saat*'in YKY tarafından yayımlanan 2. basımının (Şubat 2004) "Son Şiirler" bölümünde yer alan şiirde, italik yazılmış dizeler eksiktir. (MCD)

Çocuklar Uzundurlar

çocuklar uzundurlar
up uzun ama
büyüktürler
yürekler ufaktır ama
up ufaktır
daha doğrusu öyle sanılır
her şeyi halleder insanca
bağışlamaz ve alışır
bir ufak yeşil
bir kötü kırmızı
bir mor bulsun hele
durmaz dünyaya karışır

dünya ormanı
bir büyük denizdir onda
üç kuştan ikisi
tavşanların hepsi
şeftali nar ve ayva
uykuları ağırdır
çocukların da uykusu ağırdır
ağızları açık uyurlar
her şey düşlerine yaraşır

Bir Yaş Günü İçin Laz Havası

adın nedir Lâle değil
benim adım Van'lı Selim
şurdan burdan gelirim
ne yaş bilirim ne yaş günü bilirim
saygın bir kiremit gibiyim

sıcaklığın yayılmışsa dünyaya
bak işte bundan payımı alırım

nisana ne kaldı şurda
iki üç yağmur
belki bir kar
her şey ne kadar değil mi
ne kadar

biliyor musun son pazartesi
son Salı son Sarıyer son Cuma
seninle olmak isterdim
ne doğru ne yalan

bizim oralara uğrasana

gümbürtüsü ürkütmesin seni
hiç belli olmaz
bir bakarsın birlikte
yüzeriz bir ormanda

çünkü dünya hep girişmek galiba
sonsuz duman sonsuz ölüm sonsuz aşk
deniz gibi bir hikâye herkes

ömür biter yol bitmez”

(*Soyut*, S. 93, Temmuz 1976, s. 21-22)

Bir Avcının Son Günü

Geyikler bitti! Tüketim daha doğrusu!
Kuşlara el sürmedim hiç, onlar duruyor.
Neden mi? Çünkü o günler Afrika'da
–Başka yerlerde de elbet– yaşamak çok zor
Du ve kuş tüyleriyle tartılıyordu su.

Sincaplar bitti! Yani onları tükettim!
Omuzları yoktu zaten, dişleri vardı.

Şöyle bir şehirden bir şehire giderken
Otobüsler insanları nasıl sallardı
Tüfekler de iyi patlamazdı nitekim.

Her şey bitti ondan mı gidiyorum? Hayır!
Şimdi her şey için ne bir söz, ne bir yorum:
Şu: “Hayat” diye bir şey anımsıyorum!

Ek:

Giderayak boktan şarkılara dayanıyorum

(Soyut, S. 82, Ağustos 1976, s. 20-21)

Y A P I K R E D İ Y A Y I N L A R I / S E Ç M E L E R

Adonis

Şamlı Mihyâr'ın Şarkıları (1960-1961)

Hulki Aktunç

Sönmemiş Dizeler

İlhan Berk

Bir Yeryüzü Tanığı- Seçme Şiirler

Thomas Bernhard

Ödülleri

Yürümek • Evet

Ödülleri

Louis-Antoine de Bougainville

Dünyanın Çevresine Yolculuk

Claude Bouillon

Deri: Bedenin Örtüsü

Ernst Breisach

Tarihyazımı

Abdülkadir Budak

Ya Şiir Olmasaydı

Ian Buruma ve Avishai Margalit

Garbiyatçılık - Düşmanların Gözünde Batı

Italo Calvino

Ağaca Tüneyen Baron

Dere Tepe Ters

İkiye Bölünen Vikont

Varolmayan Şövalye

Edip Cansever

Öncesi de Kalır

Şiiri Şiirle Ölçmek

Hélène Cixous

Rüya Dedim Sana

Carlo Collodi

Pinokyo'nun Maceraları - Bir Kuklanın Hikâyesi

Levent Çalıkoğlu

Çağdaş Sanat Konuşmaları 4

Cevat Çapan

Ara Sıcak

Fazıl Hüsnü Dağlarca

30 Ağustos

Bitkiler Okulu

Çocuk ve Allah

Dağ Uykusu

İnönüler

İzmir Yollarında

Sakarya Kıyıları

Samsun'dan Ankara'ya

Oyun Okulu

Su Yıkamak

Jacques Deguy -

Sylvie Le Bon de Beauvoir

Simone de Beauvoir - Özgürlüğü Yazmak

Selçuk Demirel

Alfabe

Oğuz Demiralp

Sinemasının Aynasında Türkiye

György Dragomán

Beyaz Şah

Mehmet Can Doğan

Attar

Mehmet H. Doğan

Şimdi Uzaklardasın

Nursel Duruel (haz.)

Genç Olmak -

80 Yazardan 80 Öykü (2 cilt)

Metin Eloğlu

İçli Dışlı - Yazılar, Söyleşiler, Soruşturmalar

İstanbullu

Gültekin Emre

Kardeş Alevler

Küçük Deniz - Toplu Şiirler (2006-1977)

Tuncer Erdem

İstanbul Zamanın Suya İzi

Y A P I K R E D İ Y A Y I N L A R I / S E Ç M E L E R

Y A P I K R E D İ Y A Y I N L A R I / S E Ç M E L E R

Azad Ziya Eren

Özenle Unutulmuş Parçalar

Mehmet Erte

Alçalma

İsmail Ertürk

Şen Burgaç

Yücel Feyzioğlu

Kardeş Masallar

Füruzan

Yaz Geldi - Seçme Öyküler

Delta Toplu Öyküler- Toplu Romanlar

Münir Göle

Yol Durumu

Yırtık - Yas Üçlemesi

Ali Emir Altay Gündüz

Geçmiş Yolculuk

İnsanlar, Hatıralar ve Düşünceler

Emel Güz

Ruhum Gövdemde Değil

Adil İzci

"Aşk İmiş"

Mel Kenne

The View from Galata / Galata'dan

David N. Livinstone-

Charles W. J. Withers

Coğrafya ve Devrim

Amin Maalouf

Çivisi Çıkmış Dünya -

Uygarıklarımız Tükendiğinde

Alberto Manguel

Kelimeler Şehri

Sándor Márai

Eszter'in Mirası

Roni Margulies

Apollo Yılları

Rubert Musil

Niteliksiz Adam II

Roger Norman

Ağaç Zamanı

Feridun Oral - Sara Şahinkanat

Maymun Kral

Filiz Özdem

Düş Hırkası

Yalan Sureleri

Mahir Öztaş

Koparıldığımız Topraklar

Alexandra Pasteris

Her Güne Bir Soru

Cesare Pavese

Şiirler

Arturo Pérez-Reverte

Güneyin Kraliçesi

Catherine Pinguet

İstanbul'un Köpekleri

Hélène Prigent

Melankoli Bunalımın Başkalaşimleri

Arturo Pérez-Reverte

Saflığın Çekiciliği

Paul Ricœur

Zaman ve Anlatı 2-Tarih ve Anlatı

Oktay Rifat

Yağmur Sıkıntısı - Toplu Oyunlar

Şiir Konuşması

Samih Rifat

Çocuğu Anlat Bana - Bütün Şiirleri

Rainer Maria Rilke

Orpheus'a Soneler

Tomris Uyar

Metal Yorgunluğu - Seçme Öyküler

Turgut Uyar

Korkulu Ustalık

"Yitiksiz" (Kitaplarına Girmemiş Şiirleri)

Necmi Zekâ

kitaba adını veren şiir

Y A P I K R E D İ Y A Y I N L A R I / S E Ç M E L E R

